

Muhumaale mõnusat arhitektuuri avastama

OMA MAJA

Toimetaja: **Teet Reier**
tel 667 0109, e-post teet.reier@aripaev.ee
Reklaami projektijuht:
Gert Laasme
tel 667 0176, e-post gert.laasme@aripaev.ee
ftp.aripaev.ee/incoming/Rekl
Kujundaja: **Estel Eli**
e-post estel.eli@aripaev.ee
Keeletoimetaja: **Tene Hook**
e-post tene.hook@aripaev.ee
Fotograaf: **Andras Kralla**

Äripäev

Peatoimetaja: **Meelis Mandel**

Väljaandja: **AS Äripäev**
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165

Toimetus

e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus:
Väinu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee

Reklaamiosakond

e-post: reklaam@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200

Seminarid ja Käsiraamatud

tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Raamatuklubi ja Infolehtede toimetus

tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Tellimine ja levi

e-post: register@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tiraaž: **25 600**

Tellimine internetis
www.aripaev.ee/tellimine
Tellimishind 12 kuuks
3460 kr
Trükk AS Kroonpress

Äripäev veebis:

www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta.

Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalisel, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitsitud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressiohkogusse pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

Keegi täpselt ei tea, mis toimub, ehituses nimelt. Kui ringi vaadata, siis mõned uued eramud on ooterežiimile pandud, teisi ehitatakse aga rõõmsalt edasi.

Samuti avatakse uusi ehituspoode ja nii mõnigi materjalitootja laiendab oma tegevust. Järelikult miskit ikka toimub.

Tegelikult tahtsin natuke rääkida hoopis ajatungal teemal. Käisin nimelt mai alguses Muhumaal otsimas vanu maakeldreid. Neid, mida on piltidena leida mitmestki Eesti taluarhitektuuri ja Muhumaad tutvustavas raamatus.

Kuna enamik piltidest oli tehtud vähemalt pool sajandit tagasi, tekkis siiras huvi, et kuidas on nende hoonete käsi käinud ja kas nad ikka püsivad.

Püsivad küll. Mõni ainult pisut kehvas seisus kui aastate eest, aga endiselt olemas.

KOMMENTAAR

Teet Reier

Igatahes tasub Saaremaale sõites ka Muhus peateelt kõrvale pöörata.

Oma Maja toimetaja

Nagu enamik Muhu maakivist hooneid, kus kasutatud müüritises tumedat graniiti koos heleda dolomiidiga, on ka keldrid vaatamist ja ma arvan ka, et lausa kaitsmist väärt.

Nii mõnegi vana keldri saatus ripub juba sealgi juuksekarva otsas ja kui lähiaastad muutusi ei too, pole tulevikus peale varemete enam midagi vaadata.

Nii näiteks püsib Koguva lähistel Igakülas omaaegsetest hoonetest püsti ainult kelder ja Pallasma külast on

keldri uksepealset kaunistav raidkivi rännanud oma esialgselt kohalt juba teise hoone seinale. Aga vähemalt on see kaunis kivi, kuhu raiutud arvatavalt ohutise-na hiirte-rottide vastu mingi väiksema kiskja kujutis, säilinud.

Igatahes tasub Saaremaale sõites ka Muhus peateelt kõrvale pöörata ning avastada omanäolist maa-arhitektuuri, pikki kiviaedu ja nautida merevaadet, mida siin võrreldes Põhja-Eestiga on veel piisavalt.

OMA MAJAS KIRJUTAVAD

▶ **Jana Kadastik,**
kaasautor

▶ **Siim Sultson,**
Äripäeva toimetaja

▶ **Urmas Oja,**
arhitektuurikriitik

▶ **Katrin Romanenkova,**
kaasautor

▶ **Ermo Kattago,**
ehitusspetsialist

▶ **Evelin Rikma,**
kaasautor

SELLES NUMBRIS:

Omanäoline: Vahva majake Piritas jõeäär

▶ 10-17

Arhitektuur: Üleujutuskindel majake jt uudised

▶ 18-20

Fassaad: Tellisfassaadi koopia käib kokku kui lego

▶ 24-25

Huvitav projekt: Soliidne puudust villa Harjumaal

▶ 30-34

Linnaarhitektuur: Arhitektuuri-pärandist sai ühiselamu

▶ 36-38

Kelder: Unustatud ja taasleitud maakelder

▶ 40-42

Aed: Vana maja vana aed

▶ 44-45

Portree: Tahm ja kivi on Juhan Räni tööpõld

▶ 46-49